

مسائل حل شده

ریاضیات مهندسی پیشرفته

دکتر شید فر

مباحث:

سری فوریه

سری فوریه سینوسی

سری فوریه کسینوسی

صورت مختلط سری فوریه

انتگرال گیری از سری فوریه

ضرایب سری فوریه

انتگرال سینوسی فوریه

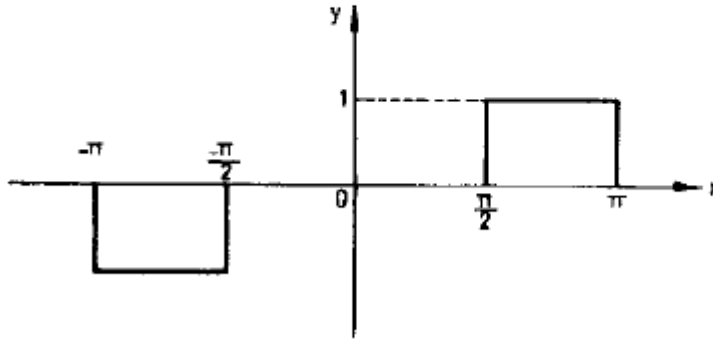
تبدیل فوریه

انتگرال فوریه

تنظیم: ابراهیم شهنازی

۶.۱. مسائل حل شده

مثال ۱. سری فوریه تابع با نمودار زیر را بیابید.

نظر به اینکه تابع فرد است $a_n = 0$ و

$$b_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \sin nx \, dx = \frac{1}{n\pi} (\cos \frac{n\pi}{2} - \cos n\pi)$$

بنابراین

$$f(x) = \frac{1}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} (\cos \frac{n\pi}{2} - \cos n\pi) \sin nx$$

مثال ۲. سری فوریه تابع

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{2} \pi + x & ; -\pi < x < 0 \\ \frac{1}{2} \pi - x & ; 0 < x < \pi \end{cases}$$

را بیابید

$$a_n = \frac{1}{\pi} \left(\int_{-\pi}^0 \left(\frac{1}{2} \pi + x \right) \cos nx \, dx + \int_0^{\pi} \left(\frac{1}{2} \pi - x \right) \cos nx \, dx \right)$$

$$a_n = \frac{1}{\pi} \left[\int_{-\pi}^0 \left(\frac{\pi}{2} \sin nx + \frac{x \sin nx}{n} + \frac{1}{n^2} \cos nx \right) dx + \int_0^{\pi} \left(\frac{\pi}{2} \sin nx - \frac{x \sin nx}{n} - \frac{1}{n^2} \cos nx \right) dx \right]$$

$$+ \left[\frac{\pi}{2n} \sin nx - \frac{x \sin nx}{n} - \frac{1}{n^2} \cos nx \right]_{-\pi}^{\pi} = \frac{2}{n^2 \pi} (1 + (-1)^{n+1})$$

$$a_0 = \frac{1}{\pi} \left[\int_{-\pi}^0 \left(\frac{1}{2} \pi + x \right) dx + \int_0^{\pi} \left(\frac{\pi}{2} - x \right) dx \right] = 0$$

چون تابع زوج است داریم

$$b_n = 0$$

بنابراین

$$f(x) = \frac{2}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} ((-1)^{n+1} + 1) \cos nx$$

مثال ۳. سری فوریه تابع $f(x) = x + \sin x$, $-\pi < x < \pi$ را بیابید.

$$f(-x) = -f(x) ; a_n = 0$$

$$b_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} (x + \sin x) \sin nx \, dx = \frac{1}{n\pi} \left[\int_{-\pi}^{\pi} x \sin nx \, dx + \int_{-\pi}^{\pi} \sin x \sin nx \, dx \right]$$

$$b_n = \frac{1}{\pi} \left[\frac{-x \cos nx}{n} \Big|_{-\pi}^{\pi} + \frac{1}{n} \sin nx \Big|_{-\pi}^{\pi} \right] = \frac{1}{n} (-1)^{n+1} ; n \neq 1$$

$$b_1 = 1 + \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \sin^2 x \, dx = 2$$

بنابراین

$$f(x) = 2 \sin x + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n} \sin nx$$

مثال ۴. سری فوریه تابع

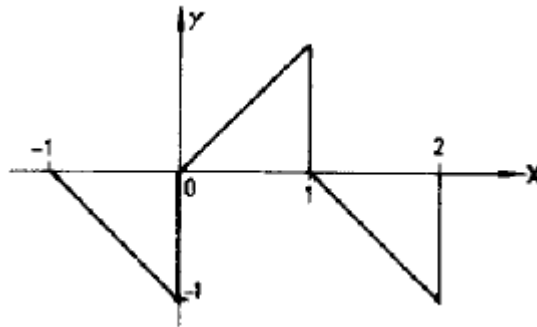
$$f(x) = \begin{cases} x & ; 0 < x < 1 \\ 1-x & ; 1 < x < 2 \end{cases} \quad ; p = 2$$

رایباید.

$$a_n = \int_0^1 x \cos n\pi x \, dx + \int_1^2 (1-x) \cos n\pi x \, dx = \frac{2}{\pi^2 n^2} ((-1)^n - 1)$$

$$a_n = 0, \quad b_n = \int_0^1 x \sin n\pi x \, dx + \int_1^2 (1-x) \sin n\pi x \, dx = \frac{1}{n} ((-1)^{n+1} + 1)$$

$$f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \left[\frac{2}{\pi^2 n^2} ((-1)^n - 1) \cos n\pi x + \frac{1}{n} ((-1)^{n+1} - 1) \sin n\pi x \right]$$

مثال ۵. سری فوریه تابع $f(x) = e^x$; $-\pi < x < \pi$ را بیابید.

$$a_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} e^x \cos nx \, dx = \frac{1}{\pi} \left[\frac{e^x \sin nx}{n} \right]_{-\pi}^{\pi} - \frac{1}{n} \int_{-\pi}^{\pi} e^x \sin nx \, dx$$

$$= \frac{1}{\pi} \left\{ \frac{e^x \sin nx}{n} \right]_{-\pi}^{\pi} - \frac{1}{n} \left[\frac{-e^x \cos nx}{n} \right]_{-\pi}^{\pi} + \frac{1}{n} \int_{-\pi}^{\pi} e^x \cos nx \, dx \right\}$$

$$= \frac{\Gamma(-1)^n}{n^2 \pi} (e^{-\pi} - e^{\pi}) - \frac{1}{n^2} a_n$$

بنابراین

$$a_n = \frac{\Gamma(-1)^n}{(1 + n^2)\pi} \sinh \pi$$

$$b_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} e^x \sin nx \, dx = \frac{1}{\pi} \left[\frac{-e^x \cos nx}{n} \right]_{-\pi}^{\pi} + \frac{1}{n} \int_{-\pi}^{\pi} e^x \cos nx \, dx$$

$$= \frac{1}{\pi} \left[\left(-\frac{\cos n\pi}{n} (e^{\pi} - e^{-\pi}) \right) - \frac{1}{n^2} b_n \right]$$

$$b_n = \frac{\Gamma n(-1)^{n+1}}{\pi(1 + n^2)} \sinh \pi$$

در نتیجه

$$f(x) = \frac{\sinh \pi}{\pi} \left\{ 1 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\Gamma(-1)^n}{1 + n^2} (\cos nx - n \sin nx) \right\}$$

مثال ۶. صورت حقیقی سری فوریه تابع $f(x) = x^r$ ، $-l < x < l$ را بیابید و با توجه به آن مقادیر هر یک از سریهای عددی $1 - \frac{1}{2^r} + \frac{1}{3^r} - \dots$ و $1 + \frac{1}{2^r} + \frac{1}{3^r} + \dots$ را به دست آورید.

$$a_n = \frac{2}{l} \int_0^l x^r \cos \frac{n\pi}{l} x dx = \frac{2}{l} \left[-\frac{2l}{n\pi} \int_0^l x \sin \frac{n\pi x}{l} dx \right]$$

$$= \frac{4}{n\pi} \left. \frac{l}{n\pi} x \cos \frac{n\pi x}{l} \right|_0^l = \frac{4l^r}{n^r \pi^r} (-1)^n, \quad n \neq 0.$$

$$a_0 = \frac{2}{l} \int_0^l x^r dx = \frac{2l^r}{r}$$

$$f(x) = x^r = \frac{l^r}{r} + \frac{4l^r}{\pi^r} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^r} (-1)^n \cos \frac{n\pi}{l} x$$

حال اگر در این تساوی چنین قرار دهیم $l = \pi$ و $x = \pi$ می‌یابیم

$$\pi^r = \frac{\pi^r}{r} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{4}{n^r}$$

$$1 + \frac{1}{2^r} + \frac{1}{3^r} + \frac{1}{4^r} + \dots = \frac{\pi^r}{6}$$

حال اگر قرار دهیم $l = \pi$ و $x = 0$ داریم

$$1 - \frac{1}{2^r} + \frac{1}{3^r} - \frac{1}{4^r} + \dots = \frac{\pi^r}{12}$$

مثال ۷. سری فوریه تابع $f(x) = \sin \pi x$; $0 < x < 1$, $p = 1$ را بیابید.

$$a_n = 2 \int_0^1 \sin \pi x \cos 2n\pi x dx = \int_0^1 [\sin(2n+1)\pi x - \sin(2n-1)\pi x] dx$$

$$= \frac{1}{\pi} \left[-\frac{1}{(2n+1)} \cos(2n+1)\pi + \frac{1}{(2n-1)} \cos(2n-1)\pi + \frac{1}{2n+1} - \frac{1}{2n-1} \right] =$$

$$\frac{-4}{\pi} \times \frac{1}{4n^2-1}$$

$a_0 = \frac{4}{\pi}$ و می توان ثابت کرد $b_n = 0$ بنابراین

$$f(x) = \frac{2}{\pi} - \frac{4}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{4n^2-1} \cos n\pi x$$

مثال ۸. سری فوریه تابع $f(x) = x^2$; $-2 < x < 2$ را بیابید.

$a_n = 0$ و

$$b_n = \int_{-2}^2 x^2 \sin \frac{n\pi}{2} x dx = \left[-\frac{2x^2}{n\pi} \cos \frac{n\pi x}{2} \right]_{-2}^2 + \frac{6}{n\pi} \int_{-2}^2 x \cos \frac{n\pi x}{2} dx$$

$$= \frac{16(-1)^{n+1}}{n\pi} + \frac{6}{n\pi} \left[-\frac{4}{n\pi} \int_{-2}^2 x \sin \frac{n\pi x}{2} dx \right] = \frac{16(-1)^{n+1}}{n\pi} - \frac{96(-1)^{n+1}}{n^2\pi^2}$$

$$b_n = (-1)^{n+1} \frac{16n^2\pi^2 - 96}{n^2\pi^2}$$

بنابراین

$$f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{16n^2\pi^2 - 96}{n^2\pi^2} \sin \frac{n\pi x}{2}$$

مثال ۹. سری فوریه تابع $f(x) = e^{-x}$; $0 < x < 2\pi$ را بیابید.

$$a_n = \frac{1}{\pi} \int_0^{2\pi} e^{-x} \cos nx \, dx = \frac{1}{\pi(n^2+1)} [e^{-x} (-\cos nx + n \sin nx)]_0^{2\pi}$$

$$= \left(\frac{1 - e^{-2\pi}}{\pi} \right) \frac{1}{n^2+1}; \quad a_0 = \frac{1 - e^{-2\pi}}{\pi}$$

$$b_n = \frac{1}{\pi} \int_0^{2\pi} e^{-x} \sin nx \, dx = \frac{1}{\pi(n^2+1)} [e^{-x} (-\sin nx + n \cos nx)]_0^{2\pi}$$

$$= \frac{1 - e^{-2\pi}}{\pi} \cdot \frac{n}{n^2+1}$$

بنابراین

$$e^{-x} = \frac{1 - e^{-2\pi}}{\pi} \left\{ \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cos x + \frac{1}{5} \cos 2x + \frac{1}{10} \cos 3x + \dots \right) + \left(\frac{1}{2} \sin x + \frac{2}{5} \sin 2x + \frac{3}{10} \sin 3x + \dots \right) \right\}$$

مثال ۱۰. سری فوریه سینوسی تابع

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{4} - x & ; 0 < x < \frac{1}{4} \\ x - \frac{3}{4} & ; \frac{1}{4} < x < 1 \end{cases}$$

را بیابید.

$$b_n = 2 \int_0^1 f(x) \sin n\pi x \, dx$$

$$= 2 \int_0^{\frac{1}{4}} \left(\frac{1}{4} - x \right) \sin n\pi x \, dx + \int_{\frac{1}{4}}^1 \left(x - \frac{3}{4} \right) \sin n\pi x \, dx$$

$$= 2 \left[-\left(\frac{1}{4} - x \right) \frac{\cos n\pi x}{n\pi} - \frac{\sin n\pi x}{n^2 \pi^2} \right]_0^{\frac{1}{4}} + 2 \left[-\left(x - \frac{3}{4} \right) \frac{\cos n\pi x}{n\pi} - \frac{\sin n\pi x}{n^2 \pi^2} \right]_{\frac{1}{4}}^1$$

$$= \frac{1}{2n\pi} [1 - (-1)^n] - \frac{2 \sin n\pi/4}{n^2 \pi^2}$$

بنابراین

$$f(x) = \left(\frac{1}{\pi} - \frac{4}{\pi^2} \right) \sin \pi x + \left(\frac{1}{3\pi} + \frac{4}{3^2 \pi^2} \right) \sin 3\pi x + \left(\frac{1}{5\pi} - \frac{4}{5^2 \pi^2} \right) \sin 5\pi x + \dots$$

مثال ۱۱. سری فوریه کسینوسی تابع $f(x) = \sin 3x$; $0 < x < \pi$ را بیابید.

$$a_n = \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} \sin 3x \cos nx \, dx = \frac{1}{\pi} \left[\frac{\sin 3x \sin nx}{n} \right]_0^{\pi} - \frac{3}{n} \int_0^{\pi} \cos 3x \sin nx \, dx$$

$$= \frac{-1}{n\pi} \left[\frac{-\cos 3x \cos nx}{n} \right]_0^{\pi} - \frac{3}{n} \frac{\pi}{2} a_n = \frac{-1}{\pi n^2} [1 + (-1)^n] + \frac{3}{n^2} a_n$$

$$a_n = \frac{1}{\pi(4-n^2)} (1 + (-1)^n) ; n \neq 3$$

$$a_3 = 0 ; a_0 = \frac{1}{3\pi}$$

$$f(x) = \frac{1}{3\pi} + \sum_{n=1, n \neq 3}^{\infty} \frac{1}{\pi(4-n^2)} (1 + (-1)^n) \cos nx$$

مثال ۱۲. صورت مختلط سری فوریه تابع $f(x) = \cosh x$ و $-\pi < x < \pi$ به دست آورید.

$$c_n = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \cosh x e^{-inx} \, dx = \frac{1}{2\pi} \left[e^{-inx} \sinh x \right]_{-\pi}^{\pi} + in \int_{-\pi}^{\pi} \sinh x e^{-inx} \, dx$$

$$= \frac{(-1)^n}{\pi} \sinh \pi + \frac{in}{2\pi} \left[e^{-inx} \cosh x \right]_{-\pi}^{\pi} + in \int_{-\pi}^{\pi} e^{-inx} \cosh x \, dx$$

$$= \frac{(-1)^n}{\pi} \sinh \pi + \frac{in(-1)^n \cosh \pi}{\pi} - n^2 c_n$$

$$c_n = \frac{(-1)^n}{\pi(1+n^2)} \sinh \pi + \frac{(-1)^n}{\pi(1+n^2)} in \cosh \pi$$

$$f(x) = \frac{1}{\pi} \sum_{n=-\infty}^{\infty} \frac{(-1)^n}{(1+n^2)} [\sin h\pi + in \cosh \pi] e^{-inx}$$

مثال ۱۳. صورت مختلط سری فوریه تابع

$$f(x) = \begin{cases} 1 & ; -\pi < x < 0 \\ \cos x & ; 0 < x < \pi \end{cases}$$

را بیابید.

$$\begin{aligned} c_n &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) e^{-inx} dx = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^0 e^{-inx} dx + \frac{1}{2\pi} \int_0^{\pi} \cos x e^{-inx} dx \\ &= \frac{-1}{2\pi ni} e^{-inx} \Big|_{-\pi}^0 + \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} (e^{ix} + e^{-ix}) e^{-inx} dx \end{aligned}$$

$$= \frac{-i}{2n\pi} (e^{-in\pi} - 1) + \frac{i}{2\pi} \left[\frac{1}{n-1} e^{in(1-n)} - \frac{1}{n-1} + \frac{1}{n+1} e^{-in(1+n)} - \frac{1}{n+1} \right]$$

$$= \frac{i}{2n\pi} (1 - (-1)^n) + \frac{i}{2\pi} \left[\frac{(-1)^{n+1}}{n-1} - \frac{1}{n-1} + \frac{(-1)^{n+1}}{n+1} - \frac{1}{n+1} \right]$$

$$= \frac{i}{2n\pi} (1 - (-1)^n) + \frac{in}{2\pi} \cdot \frac{((-1)^{n+1} - 1)}{n^2 - 1} ; n \neq 0, 1$$

$$c_1 = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^0 e^{-ix} dx + \frac{1}{2\pi} \int_0^{\pi} \cos x e^{-ix} dx = \frac{i}{\pi} + \frac{1}{4}$$

$$c_0 = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^0 dx + \int_0^{\pi} \cos x dx = \frac{1}{2}$$

$$f(x) = \frac{1}{2} + \left(\frac{i}{\pi} + \frac{1}{4} \right) e^{ix} + \frac{1}{2\pi} \sum_{\substack{n=-\infty \\ n \neq 0, 1}}^{\infty} \left[\frac{(1 - (-1)^n)}{n} - \frac{n}{n^2 - 1} ((-1)^{n+1} - 1) \right] e^{inx}$$

مثال ۱۴. با انتگرالگیری از سری فوریه

$$\frac{4}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin(2n-1)x}{2n-1} = f(x) = \begin{cases} -1 & ; -\pi < x < 0 \\ 1 & ; 0 < x < \pi \end{cases}$$

به سری فوریه تابع $|x|$ برسید. ابتدا از طرفین انتگرال نامعین می‌گیریم:

$$\int \frac{4}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin(2n-1)x}{2n-1} = \int f(x) dx = \begin{cases} -x & ; -\pi < x < 0 \\ x & ; 0 < x < \pi \end{cases}$$

$$c - \frac{4}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos(2n-1)x}{(2n-1)^2} = \begin{cases} -x & ; -\pi < x < 0 \\ x & ; 0 < x < \pi \end{cases}$$

با انتگرالگیری از طرفین تساوی فوق در فاصله π تا $-\pi$ می‌یابیم $c = \frac{\pi}{4}$ بنابراین:

$$\frac{\pi}{4} - \frac{4}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos(2n-1)x}{(2n-1)^2} = \begin{cases} -x & ; -\pi < x < 0 \\ x & ; 0 < x < \pi \end{cases}$$

مثال ۱۵. فرض کنید g در فاصله $[-\pi, \pi]$ پیوسته تکه‌ای و متناوب با دوره 2π باشند و (a_n, b_n) و (c_n, d_n) به ترتیب ضرایب فوریه f و g باشند آنگاه ثابت کنید که:

$$\frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f \cdot g \, dx = \frac{a_0 c_0}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n b_n + c_n d_n)$$

چنانچه فرض کنیم $h = f + g$ آنگاه تابع h دارای سری فوریه است. هرگاه A_n و B_n ضرایب فوریه این تابع باشند آنگاه داریم:

$$A_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} h \cos nx \, dx = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f \cos nx \, dx + \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} g \cos nx \, dx$$

بنابراین

$$A_n = a_n + c_n$$

و همینطور

$$A_n = a_n + c_n \quad \text{و} \quad B_n = b_n + d_n$$

ولی می‌توان ثابت کرد که (تمرین ۱۰)

$$\frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f' \, dx = \frac{a'_0}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} (a'_n + b'_n)$$

که به تساوی پارسوال موسوم است با استفاده از تساوی پارسوال برای g و h و با توجه به اتحاد $(f + g)' = f' + g' + 2fg$ می‌یابیم:

$$\frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} (f + g)' \, dx = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f' \, dx + \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} g' \, dx + \frac{2}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} fg \, dx$$

$$\begin{aligned}
\frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} fg dx &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} (f + g)' dx - \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f' dx - \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} g' dx \\
&= \frac{(a_0 + c_0)'}{\gamma} + \sum_{n=1}^{\infty} [(a_n + c_n)' + (b_n + d_n)'] - \frac{a_0'}{\gamma} - \sum_{n=1}^{\infty} (a_n' + b_n') - \frac{c_0'}{\gamma} - \sum_{n=1}^{\infty} (c_n' + d_n') \\
&= \frac{a_0'}{\gamma} + \frac{c_0'}{\gamma} + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n' + b_n') + \sum_{n=1}^{\infty} (c_n' + d_n') + a.c. \\
&\quad + \gamma \sum_{n=1}^{\infty} (a_n c_n + b_n d_n) - \frac{a_0'}{\gamma} - \sum_{n=1}^{\infty} (a_n' + b_n') - \frac{c_0'}{\gamma} - \sum_{n=1}^{\infty} (c_n' + d_n')
\end{aligned}$$

یا

$$\frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} fg dx = \frac{a_0 c_0}{\gamma} + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n c_n + b_n d_n)$$

مثال ۱۶. تابع

$$f(x) = \begin{cases} 1 & ; 0 \leq x \leq \pi \\ 0 & ; x > \pi \end{cases}$$

را به صورت یک انتگرال سینوسی فوریه بنویسید و با توجه به آن انتگرال

$$\int_0^{\infty} \frac{1 - \cos \pi x}{x} \sin \pi x \, dx$$

را محاسبه کنید.

$$\begin{aligned} b(w) &= \frac{\gamma}{\pi} \int_0^{\infty} f(x) \sin wx \, dx = \frac{\gamma}{\pi} \int_0^{\pi} \sin wx \, dx = \frac{\gamma}{\pi} \left[\frac{-\cos wx}{w} \right]_0^{\pi} \\ &= \frac{\gamma}{\pi} \frac{1 - \cos w\pi}{w} \end{aligned}$$

بنابراین

$$f(x) = \frac{\gamma}{\pi} \int_0^{\infty} \frac{1 - \cos w\pi}{w} \sin wx \, dx$$

و به ازای $x = \pi$ داریم.

$$\int_0^{\infty} \frac{1 - \cos w\pi}{w} \sin w\pi \, dw = \frac{\pi}{\gamma} [f(\pi^-) + f(\pi^+)] = \frac{\pi}{\gamma}$$

با تغییر w به x می‌یابیم:

$$\int_0^{\infty} \frac{1 - \cos \pi x}{x} \sin \pi x \, dx = \frac{\pi}{\gamma}$$

مثال ۱۷. تبدیل فوریه تابع

$$f(x) = \begin{cases} 1 & ; |x| < 1 \\ 0 & ; |x| > 1 \end{cases}$$

را بیابید و با توجه به آن $\int_{-\infty}^{\infty} \frac{\sin x}{x} dx$ را محاسبه کنید.

$$\bar{f}(w) = F\{f\} = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) e^{-iwx} dx = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-1}^1 e^{-iwx} dx = \frac{e^{iw} - e^{-iw}}{\sqrt{2\pi} iw} = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\sin w}{w}; w \neq 0.$$

و به ازای $w=0$ داریم $\bar{f}(w) = \sqrt{\frac{2}{\pi}}$ حال با استفاده از فرمول تبدیل معکوس

$$f(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} \bar{f}(w) e^{iwx} dw$$

داریم

$$\frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\sin w}{w} e^{iwx} dw = \begin{cases} 1 & ; |x| < 1 \\ 0 & ; |x| > 1 \end{cases}$$

با قرار دادن $x=0$ نتیجه می شود

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{\sin w}{w} dw = \pi \quad \text{و یا} \quad \int_0^{\infty} \frac{\sin w}{w} dw = \frac{\pi}{2}$$

مثال ۱۸. به ازای هر عدد طبیعی n نشان دهید که $F\left\{\frac{d^n u}{dx^n}\right\} = (iw)^n F\{u\}$ به ازای هر تابع u داریم

$$F\{u\} = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} u e^{iwx} dx, \quad F\{u'\} = iwF\{u\}$$

و به استقرای می توان ثابت کرد $F\{u''\} = iw F\{u'\} = (iw)^2 F\{u\}$

$$F\{u^{(n)}\} = (iw)^n F\{u\}$$

مثال ۱۹. نشان دهید که

$$\int_0^{\infty} \frac{\cos wx + w \sin wx}{1+w^2} dw = \begin{cases} 0 & ; x < 0 \\ \frac{\pi}{2} & ; x = 0 \\ \pi e^{-x} & ; x > 0 \end{cases}$$

تابع

$$f(x) = \begin{cases} 0 & ; x < 0 \\ \pi e^{-x} & ; x > 0 \end{cases}$$

مثال ۱۹. نشان دهید که

$$\int_0^{\infty} \frac{\cos wx + w \sin wx}{1+w^2} dw = \begin{cases} 0 & ; x < 0 \\ \frac{\pi}{2} & ; x = 0 \\ \pi e^{-x} & ; x > 0 \end{cases}$$

$$f(x) = \begin{cases} 0 & ; x < 0 \\ \pi e^{-x} & ; x > 0 \end{cases}$$

تابع

را در نظر می‌گیریم و انتگرال فوریه آن را می‌یابیم

$$a(w) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} \pi e^{-x} \cos wx dx = \left[\frac{e^{-x}}{1+w^2} (-\cos wx + w \sin wx) \right]_0^{\infty} = \frac{1}{1+w^2}$$

یا

$$a(w) = \frac{1}{1+w^2}$$

$$b(w) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} \pi e^{-x} \sin wx dx = \left[\frac{e^{-x}}{1+w^2} (-\sin wx - w \cos wx) \right]_0^{\infty} = \frac{w}{1+w^2}$$

و از آنجا داریم

$$\int_0^{\infty} \left(\frac{\cos wx}{1+w^2} + \frac{w}{1+w^2} \sin wx \right) dw = \frac{1}{2} [f(x+) + f(x-)] = \begin{cases} 0 & ; x < 0 \\ \frac{\pi}{2} & ; x = 0 \\ \pi e^{-x} & ; x > 0 \end{cases}$$